

KEMİK İLİĞİ / KÖK HÜCRESİ VERİCİ REHBERİ

Verici olma kararı verdiniz, teşekkürler ama; lütfen verici olmak için başvurunuzu yapmadan önce bu rehberi dikkatli okuyunuz.

Kimler kemik iliği vericisi olabilir?

Kan bağışçılarında beklendiği gibi vericinin sağlık durumunun iyi olması gereklidir. Özellikle bulaşıcı hastalık, bağışıklık sistemi hastalıklarına sahip olmaması ve 18-50 yaş arasında olması gerekmektedir.

Gönüllü vericiden kayıt sırasında neler talep edilecektir?

1- 5ml'lik küçük bir tüp kan örneği alınır (Tıpkı herhangi bir kan tahlilinde olduğu gibi).

2- "Kemik İliği/Kök Hücre Bağış Formu" doldurulur.

Vericinin kanı incelendikten (hastalar ile uyumu belirleyecek testler) sonra kişi **kemik iliği bankası gönüllü vericisi** olarak kaydedilecektir.

Gönüllü verici kaydı bulunan kişinin bir hastayla uyumlu bulunması durumunda ne olur?

Gönüllü verici kaydı bulunan kişinin doku grupları bilgisayar ortamında bir hastaninkine uyumlu bulunduğu zaman kemik iliği bankasına daha ileri tetkik için çağırılır. Bu ileri tetkiklerin yapılmasının nedeni o hasta için birden fazla uyumlu verici varsa, hangi vericinin daha uygun olduğuna karar verilmesidir.

Siz en uygun verici olarak belirlendiniz; bu durumda öncelikle sağlıklı olduğunuzu kanıtlamak için fizik ve laboratuvar muayeneleri başlatılır.

Kemik iliği / kök hücrelerini nasıl vereceksiniz?

Hastanın doktorları bankamıza hastalarına hangi yolu tercih ettiklerini bildireceklerdir. Ancak son karar **sizindir**. Bu nedenle kemik iliği ya da kök hücrelere nasıl ulaşıldığını öğrenmeniz gereklidir.

Kemik iliği / kök hücreleri nedir?

Kemik iliği / kök hücreleri kan hücrelerini, ki alyuvar, akyuvar ve trombositler olarak tanınır, üreten bir dokudur. Kan hücreleri dokulara oksijen taşıyan ya da mikroplara karşı vücudu savunan ve kanamadan koruyan hücrelerdir. Kemik iliğinin çalışmaması durumunda kan hücrelerinde azalma olmakta ve hastanın hayatı tehlikeye girmektedir.

Kemik iliği alınması

Ameliyathanede steril koşullarda, genel anestezi altında yapılır. Vericinin leğen kemiğinden özel iğneler aracılığı ile alınan kemik iliği bir torbaya aktarılır. Yani işlem herhangi bir operasyon ve dikiş gerektirmemektedir.

Çevre kanından kök hücre toplanması

Yukarıda tarif edilen klasik kemik iliği alım yöntemi dışında bir yöntem daha vardır. Bu yöntemde kısa süreli bir ilaç tedavisi sonrası kemik iliğindeki kanı oluşturacak hücrelerin kana geçişi artırılmaktadır. Daha sonra kan bağışı yapar gibi kemik iliği hücreleri bir makine aracılığı ile kandan toplanmaktadır. Uzun bir süredir uygulanmakta olan bu yöntemin verici için hiç bir tehlike taşımadığı belirtilmektedir.

Vericilerden hangi sıklıkta kemik iliği vermesi istenebilir?

Vericinin bir kez kemik iliği verdikten sonra kemik iliği bankasında kayıtlı olarak kalması ya da kalmaması kendi seçimine bağlıdır. Bir kez bağış yaptıktan sonra yine bağış yapmanızda sağlık açısından bir sakınca yoktur. Bazı durumlarda bağış yapılmış hastanın nakil sonrası hastalığının yetersiz düzelmesi, nüks etmesi ya da verilen hücrelerin kabaca ifade etmek gerekirse "tutmaması" durumunda vericiden yeniden bağış yapması rica edilebilir.

Gönüllü kök hücre bağışı yapmanın vericiye etkileri neler olabilir?

Kemik iliği alımı nedeniyle doğabilecek, iş gücünü etkileyebilecek herhangi bir sorun bildirilmemiştir. Genellikle kemik iliğinin iğnelerle alındığı bölgelerde hafif ağrılar hissedilebilir. Vericilerin çoğu müdahaleden sonra kendilerini hastaneden hemen ayrılacak kadar iyi hissederler. Küçük bir bölümü ise ertesi gün hastaneden ayrılırlar. Vericinin kemik iliği verildikten sonra birkaç gün yoğun beden hareketleri gerektiren davranışlardan uzak durması önerilir.

Gönüllü verici kaydı olan kişinin fikir değiştirmesi durumunda ne olur?

Verici olarak kayıt edilmiş olsa bile **hiç kimse** kemik iliği vermesi konusunda zorlanamaz.

Uygunluk belirlendikten sonra vericinin fikir değiştirmesi hastada büyük bir heyecan, panik hatta üzüntüye yol açacaktır. Tabi ki hastanın başka verici bulunamaması **nedeniyle** tedavisinin sürdürülememesi ve hayatını kaybetmesi olasılığı da **vardır**. Bu **nedenle** bankamıza gönüllü kaydınızı yaptırmadan önce bunu çok ciddi bir şekilde düşünmenizi **özellikle** rica ediyoruz. Konuyu ailenizle ve / veya arkadaşlarınızla tartışmanızı öneririz. **Herhangi** bir sorunuz var ise bizlere **0 212 534 75 00'dan** ulaşabilirsiniz.
